

Vargjakten kan drabba stammen hårt

Naturskyddsföreningen och många med oss bävar inför det kommande beslutet om licensjakt efter varg, den första jakten på nästan fyra år. En jakt som till varje pris ska genomföras trots att vargstammen är känslig och jakten kan drabba stammen illa.

Den senare tidens debatt om vargens återkomst i landet präglas av en blandning av mytbildning och hätska angrepp. Men bilden av vargens skadeverkningar saknar ofta helt proportioner. I själva verket är skadorna begränsade. Problematiken handlar till största delen om angrepp på får och hund, vilket naturligtvis är väldigt tråkigt för den som drabbas. Men vad få vet är att vargarna bara tar runt en halv promille av de runt 600 000 fåren i landet årligen, och skadorna tenderar att stabilisera sig, trots att vargstammen vuxit till. Det kan tyda på att rovdjurstängslen varit ännu mer verkningsfulla än vi tidigare trott.

Även om det är allvarligt att 15 hundar dödades av varg i fjol, så kan det jämföras med att 628 hundar skadades eller dödades i trafiken 2012. Samma år skadades eller dödades 20 hundar av skott och 138 av vildsvin. Detta är offentlig statistik från Agria Djurförsäkringar.

Vargens skadeverkningar är alltså kraftigt överdrivna.

Det är sällan dess positiva verkan för ekosystemen tas upp - i debatten har vargen blivit ett ogräs som ska ryckas bort. Vargen har en ekologiskt viktig roll att fylla, den svenska naturen berikas på flera sätt. Resterna efter vargens byten har också stor betydelse rent ekologiskt, och är livsviktiga för en rad andra djur.

I Sverige är det jägarkåren som reglerar älgstammens storlek, eftersom vargen endast tar en bråkdel så många älgar som jägarna. Men vargen tar i större utsträckning älgar i sämre kondition och bidrar på så sätt till en livskraftigare älgstam.

Den här gången har myndigheterna ordnat licensjakten så att domstolarna inte kan ta upp jakten till prövning, vilket innebär att det kan bli den mest omfattande jakten någonsin om det vill sig illa. Naturskyddsföreningen anser att det fattade riksdagsbeslutet senhösten 2013 var ett mycket olyckligt beslut för våra rovdjur, och fattat på grundval av dåliga underlag.

Dessutom strider omfattande jakt på varg mot de internationella avtal som Sverige har skrivit under.

Den tidigare rovdjursutredningen kom fram till att antalet vargar som behövs för att upprätthålla "gynnsam bevarandestatus" är ca 450 vargar (Liljelund). "Gynnsam bevarandestatus" är det mått på livskraften i bestånden av varg och andra skyddade arter, som används av EU. Den senaste inventeringen under 2013/14 har visat att vi har runt 370 vargar. Nu har Naturvårdsverket lagt fast en miniminivå på 270 vargar, som alltså är ett slags golv för hur långt ner man får driva vargstammen. Detta rimmar utomordentligt illa med det EU-rättsliga regelverket.

Vargstammen kan inte anses som livskraftig med bara 270 vargar. Särskilt inte med tanke på stammens isolering till Mellansverige och att inavel sprider sig snabbare i en liten stam. Med en så låg nivå på vargstammen måste man vara ytterst restriktiv med skydds jakt. Om stammen skjuts ner i en allmän licensjakt kommer utrymmet för skydds jakt på skadegörande individer att bli mycket svårare att få tillstånd till. Vi anser att det är bättre för vargstammen och acceptansen för vargen, med en riktad skydds jakt än en allmän licensjakt.

Om det nu blir licensjakt på varg i vinter – hur kommer det att påverka stammen? Kan jägarförbundet i Dalarna verkligen mena att deras långsiktiga mål med 1 - 2 föryngringar i vårt län skulle kunna upprätthålla en "gynnsam bevarandestatus", med den inavelsgrad och de långa avstånd som skulle bli mellan de olika vargreviren?

Vi tror att den kommande jakten mycket väl kan bli det första steget mot en utplånad vargstam.

Naturskyddsföreningen i Dalarna

Ulla Magnusson
Länsordf.